

FREUDOVA

In 1983 was Sigmund Freud, oervader van de psycho-analyse, geen grote bekende in Pribor. Het communistisch regime had niet veel op met zijn psycho-analyse en pas na lang zoeken vond ik zijn geboortehuis in een achteraf straatje.

Hij werd op 6 mei 1856 te Freiberg geboren. Het geboortehuis huis stond aan de Schlossergasse nr. 117. Het Oostenrijks-Hongaarse Freiburg werd later het Tsjechische Pribor en de straat werd omgedoopt tot Zamecnicka, oftewel Slotenmakersteeg.

De ouders van Sigmund hadden kamers gehuurd in het huis van J.Zajic, slotenmaker, die zijn naam met grote letters op de gevel van het huis aan had laten brengen. De familie Freud vertrok uit Pribor toen de kleine Sigi drie jaar was.

De naam was nog leesbaar toen ik in 1983 voor het huis stond. Of de gietijzeren sleutel boven de letters Zajic verwezen naar het beroep van de eigenaar of tot de Freudiaanse toegang tot het onderbewuste is moeilijk te zeggen.

De Zamecnicka kwam 30 meter verderop, samen met de Freudova, uit op een klein pleintje. Op dit pleintje stond een gehavend standbeeld van Sint Jan van Nepomuk, beschermheer van het biechtgeheim én van bruggen. Dit verklaart de naam 'Nepomuk' van de bridgeclub in het Belgische Swalmen.

Priester Jan van Nepomuk werd op bevel van koning Wenceslaus IV van Bohemen in 1393 van de Praagse Karlsbrücke in de Moldau gegooid. Hij had geweigerd aan de koning te verklappen wat de koningin aan hem had opgebiecht. Op de plek waar hij kopje onder ging zagen voorbijgangers diezelfde nacht zeven flonkerende sterren. Er ontstond een Jan-cultus in Moravië en in 1729 werd hij heilig verklaard.

28 jaar later is er veel veranderd. Pribor profileert zich nu als Freud-stad. De grote markt is naar Sigmund Freud genoemd, de verloederde straatjes rondom het geboortehuis zijn opgeknapt en Sint Jan heeft weer een arm en een sterrenkrans. De Freudtoeristen kunnen logeren in het Freud Hotel (met take away), bekers met zijn portret kopen en marsepeinen sigaren. 2006 -Freud's 150-ste geboortjaar- was een belangrijk jaar voor Pribor. Er was een Pink Freud Rockfestival en een Freud Bier Fest. De gemeente kocht het geboortehuis aan, renoveerde het en er kwam een Freudmuseum, waarbij de vraag rijst wat men hier van Freud bewaart. Op de website van Pribor is het grondig gerenoveerde huisje in volle glorie te bewonderen. De oude raamverdeling en de naam van J. Zadic, hebben de renovatie niet overleefd. De sleutel is naar links verschoven en voor het huis is bij wijze van kunstwerk een bronzen kopie van Freud's beroemde divan geplaatst.